

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет економіки і менеджменту
Кафедра менеджменту імені професора Л.І. Михайлової

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

Міжнародні транскордонні перевезення

(вибірковий)

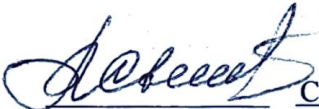
Спеціальність	D3 «Менеджмент»
Освітня програма	Менеджмент
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень

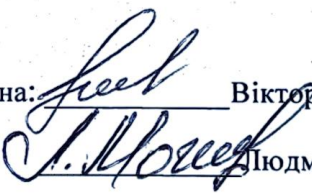
Розробник: Світлана ТУРЧІНА, к.е.н., доцент, доцент
кафедри менеджменту імені професора Л.І. Михайлової

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри менеджменту імені професора Л.І. Михайлової	протокол від <u>10.06.2025</u> № <u>15</u>
	Завідувач кафедри Альвіна ОРХОВА

Погоджено:

Гарант освітньої програми Наталія СТОЯНЕЦЬ

Декан факультету ЕіМ,
де реалізується освітня програма Світлана ЛУКАШ

Рецензія на робочу програму (додається) надана: Вікторія ТКАЧЕНКО
 Людмила МОГИЛЬНА

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації Надія БАРАНІК

Зареєстровано в електронній базі: дата: 26.06. 2025 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Міжнародні транскордонні перевезення		
2.	Факультет/кафедра	Економіки і менеджменту / менеджменту імені професора Л.І. Михайлової		
3.	Статус ОК	Вибірковий		
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)			
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркового ОК)	Освітньо-професійна програма «Менеджмент» / D3 «Менеджмент»		
6.	Рівень НРК	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень.		
7.	Семестр та тривалість Вивчення	- / Заочна - / 7 семестр, 18 тижнів		
8.	Кількість кредитів ЄКТС	5		
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота (заняття) - 24		Самостійна робота
		Лекційні	Практичні /семінарські	Лабораторні
		-/ 14	- /10	-
				- / 126
10.	Мова навчання	Українська		
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Доцент кафедри менеджменту, кандидат економічних наук (PhD) Турчина Світлана Григорівна		
11.1	Контактна інформація	stychina68@gmail.com ; ауд. 303 - е		
12.	Загальний опис освітнього компонента	Освітній компонент «Міжнародні транскордонні перевезення» є важливою складовою підготовки менеджерів та має прикладне значення для їх майбутньої професійної діяльності. Актуальність курсу зумовлена динамікою розвитку світового господарства та зростанням ролі України в міжнародній економічній взаємодії. У межах дисципліни особлива увага приділяється закономірностям розвитку міжнародних транспортних систем, організації перевезень різними видами транспорту, логістичним схемам, економічним і правовим аспектам, а також участі України в глобальних транспортних процесах.		
13.	Мета освітнього компонента	Набуття здобувачами вищої освіти теоретичних знань і практичних навичок з організації міжнародних перевезень вантажів і пасажирів різними видами транспорту, з урахуванням положень Національної транспортної стратегії України.		
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	1. Освітній компонент базується на базових знаннях з освітніх компонентів «Макроекономіка» та «Економіка підприємства». 2. Освітній компонент є основою для вивчення освітнього компоненту «Аналіз господарської діяльності». 3. Обмеження відсутні.		

15.	Політика академічної доброчесності	Відповідно до Кодексу академічної доброчесності Сумського НАУ, академічна доброчесність – це сукупність принципів, правил поведінки учасників освітнього процесу, спрямованих на формування самостійної і відповідальної особистості, спроможної вирішувати завдання відповідно до освітнього рівня з дотриманням норм права та суспільної моралі. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю, результатів навчання. Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається нормативними документами Сумського національного аграрного університету, зокрема Кодексу академічної доброчесності, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в Сумському НАУ (повний перелік нормативних документів розміщений на сайті університету https://snau.edu.ua/pro-universitet/struktura-universitetu/viddil-jakosti-osviti-licenzuvannja-ta-akreditacii/zabezpechennja-jakosti-osviti/akademichna-dobrochesnist/). За порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності, а саме: – академічне шахрайство (користування телефоном при написанні письмових робіт) призведе до повторної здачі роботи; – списування - від першого попередження до анулювання роботи; а під час екзамену - заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). – плагіат призведе до анулювання роботи.
16.	Ключові слова	Міжнародна логістика, транскордонні перевезення, транспортна інфраструктура, види транспорту, міжнародне транспортне право, зовнішньоекономічна діяльність (ЗЕД), логістичні схеми, транспортний менеджмент, Національна транспортна стратегія України.
17.	Посилання на курс у системі Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=1531

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Як оцінюється РНД
ДРН 1. Розуміти набуті знання, розуміти предметну область, використовуючи теоретичну базу та знання щодо організації міжнародних перевезень, навчитися з успіхом використовувати їх на практиці для роботи в умовах світового ринку.	Тести множинного вибору
ДРН 2. Розуміти сукупність засобів, форм, методів, технічних та технологічних елементів міжнародного перевезення, економічного та правового регулювання міжнародних перевезень, що забезпечує виконання міжнародних контрактів купівлі-продажу.	Тести множинного вибору
ДРН 3. Застосовувати практичні підходи для забезпечення раціональної організації та управління міжнародними транскордонними перевезеннями, ефективного формування раціональних транспортних систем та методів вантажних перевезень, використання транспортних засобів з урахуванням норм та правил перевезень вантажів та пасажирів в міжнародному сполученні.	Тести множинного вибору
ДРН 4. Розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні завдання стосовно організації міжнародних перевезень різними видами транспорту.	Індивідуальне розрахунково-аналітичне завдання

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу						Рекомендова налітература
	Аудиторна робота				Самостійна робота		
	Лк		П.з / семін. з				
	ден.	заочн.	ден.	заочн.	ден.	заочн.	
Тема 1. <i>Сутність та основи міжнародних транспортних операцій</i> 1. Особливості транспортних послуг 2. Сутність міжнародних перевезень 3. Класифікація транспортних операцій 4. Види вантажів 5. Критерії вибору виду транспорту 6. Базисні умови поставки вантажів 7. Інкотермс-2020.	-	2	-	-	-	12	основна: 1-4; методичне забезпечення: 1-3
Тема 2. <i>Конвенція МДП-правова основа митного транзиту</i> 1. Конвенція МДП. Держави - члени Конвенції МДП, 1975р	-	-	-	-	-	14	основна: 1-4; методичне забезпечення: 1-3

2. Переваги процедури МДП для митних органів 3. Принципи конвенції МДП 4. Дозволи при виконанні міжнародних перевезень пасажирів та вантажів.							
Тема 3. <i>Організація міжнародних перевезень пасажирів і вантажів</i> 1. Перевезення пасажирів і вантажів на території України іноземними перевізниками 2. Міжнародний автомобільний перевізник пасажирів і вантажів 3. Режим та графіки роботи водіїв.	-	2	-	2	-	12	основна: 1-4; методичне забезпечення: 1-3
Тема 4. <i>Особливості організації міжнародних перевезень</i> 1. Класифікація пунктів пропуску 2. Особливості організації міжнародних перевезень.	-	2	-	2	-	12	основна: 1-4; методичне забезпечення: 1-3
Тема 5. <i>Посередництво у зовнішньоторгівельних транспортних операціях</i> 1. Роль транспортного посередництва у міжнародних транспортних операціях 2. Види і форми посередництва 3. Транспортно-експедиторське оптимального транспортного перевізника.	-	-	-	-	-	14	основна: 1-4; методичне забезпечення: 1-3
Тема 6. <i>Міжнародні перевезення морським транспортом</i> 1. Сутність та особливості світового фрахтового ринку 2. Форми організації перевезень у міжнародному судноплаванні 3. Міжнародні лінійні перевезення 4. Міжнародне трампове судноплавання 5. Фактори, що впливають на рівень фрахтових ставок. 6. Локальні фрахтові ринки.	-	2	-	2	-	12	основна: 1-4; методичне забезпечення: 1-3
Тема 7. <i>Організація і умови перевезень зовнішньоторгівельних вантажів на повітряному транспорті</i> 1. Особливості перевезення вантажів повітряним транспортом 2. Міжнародна авіа накладна та	-	2	-	-	-	12	основна: 1-4; методичне забезпечення: 1-3

порядок її оформлення 3. Міжнародні вантажні авіа тарифи.							
Тема 8. <i>Міжнародні перевезення</i> 1. Особливості перевезення вантажів повітряним транспортом 2. Угоди про міжнародні залізничні сполучення 3. Накладна УМВС та умови її застосування 4. Особливості побудови вантажних тарифів 5. Конвенція про міжнародні залізничні перевезення	-	-	-	-	-	14	основна: 1-4; методичне забезпечення: 1-3
Тема 9. <i>Організація і умови перевезень вантажів у міжнародному автомобільному сполученні.</i> 1. Основні міжнародні нормативні документи щодо здійснення автомобільних перевезень 2. Міжнародні автомобільні вантажні тарифи 3. Договори в сфері міжнародних автомобільних перевезень.	-	2	-	2	-	12	основна: 1-4; методичне забезпечення: 1-3
Тема 10. <i>Магістральний трубопровідний транспорт</i> 1. Загальна характеристика та класифікація. 2. Переваги та недоліки 3. Транспортування нафти 4. Транспортування газу.	-	2	-	2	-	12	основна: 1-4; методичне забезпечення: 1-3
Всього	-	14	-	10	-	126	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання	Методи навчання
ДРН 1. Розуміти набуті знання, розуміти предметну область, використовуючи теоретичну базу та знання щодо організації міжнародних перевезень, навчитися з успіхом використовувати їх на практиці для роботи в умовах світового ринку.	Інтерактивні лекції, тематичні дискусії, рішення ситуативних задач. Інтерактивні технології навчання (наприклад) - використання мультимедійних технологій, casestudy (метод аналізу конкретних ситуацій).	Експрес-опитування здобувачів вищої освіти, усне опитування, тестування, використання навчальних та контролюючих тестів, використання опорних конспектів лекцій та ін.
ДРН 2. Розуміти сукупність засобів, форм, методів, технічних та технологічних елементів міжнародного перевезення, економічного та правового	Словесні методи: навчальна лекція, бесіда, пояснення, навчальна дискусія. Наочні методи: використання мультимедійних технологій.	Самостійна робота з підручником, з конспектом лекцій в системі Moodle, розв'язання задач, використання навчальних та

регулювання міжнародних перевезень, що забезпечує виконання міжнародних контрактів купівлі-продажу.	Практичні методи: ситуаційні вправи, практичні завдання.	контролюючих тестів.
ДРН 3. Застосовувати практичні підходи для забезпечення раціональної організації та управління міжнародними транскордонними перевезеннями, ефективного формування раціональних транспортних систем та методів вантажних перевезень, використання транспортних засобів з урахуванням норм та правил перевезень вантажів та пасажирів в міжнародному сполученні.	Словесні методи: навчальна лекція, бесіда, пояснення, навчальна дискусія. Наочні методи: використання мультимедійних технологій. Практичні методи: ситуаційні вправи, практичні завдання.	Самостійна робота з підручником, з конспектом лекцій в системі Moodle, розв'язання задач, використання навчальних та контролюючих тестів.
ДРН 4. Розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні завдання стосовно організації міжнародних перевезень різними видами транспорту.	Словесні методи: навчальна лекція, бесіда, пояснення, навчальна дискусія. Наочні методи: використання мультимедійних технологій. Практичні методи: ситуаційні вправи, практичні завдання.	Самостійна робота з підручником, з конспектом лекцій в системі Moodle, розв'язання задач, використання навчальних та контролюючих тестів.

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Діагностичне оцінювання (зазначається за потреби)

5.2 Сумативне оцінювання

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1	<i>Теоретичний зріз знань:</i> Усне опитування або тестування по кожній темі (за кожну правильну відповідь 1 бал) по першому та другому рубіжному контролю Максимальна оцінка по першому теоретичному рубіжному контролю – 15 балів Максимальна оцінка по другому теоретичному рубіжному контролю – 15 балів	30 балів / 30%	на 9 тижні, на 18 тижні
2	Вирішення практичних завдань за темами курсу	20 балів/20%	відповідно розкладу практичних занять до кінця 9, 18 тижня
3	Вирішення ситуаційних завдань за темами курсу	20 балів/ 20%	відповідно розкладу практичних занять до кінця 9, 18 тижня
	РАЗОМ	70 балів / 70%	18 тиждень
4	Екзамен	30 балів / 30%	Згідно затвердженого розкладу

5.2.2 Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
<i>Теоретичний зріз знань:</i> Тестування по кожній темі (за кожну правильну відповідь 1 бал) по першому та другому рубіжному контролю. Максимальна оцінка по першому теоретичному рубіжному контролю – 15 балів Максимальна оцінка по другому теоретичному рубіжному контролю – 15 балів	<i><18 балів</i> Здобувач вищої освіти володіє окремими теоретичними елементами курсу. Цілісність розуміння теоретичного матеріалу відсутня.	<i>18-20 балів</i> Здобувач вищої освіти засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений програмою дисципліни, які є мінімально допустимими. Розуміє основні положення, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	<i>21-26 балів</i> Здобувач вищої освіти демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає програмі дисципліни, але допускає окремі неточності.	<i>26-30 балів</i> Здобувач вищої освіти демонструє повні й міцні знання навчального теоретичного матеріалу в обсязі, що відповідає програмі дисципліни.
Вирішення практичних завдань за темами курсу	<i><12 балів</i> Вимоги щодо завдання не виконано	<i>12-15 балів</i> Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті, відсутній аналіз інших підходів до питання	<i>15-18 балів</i> Виконано усі вимоги завдання	<i>18-20 балів</i> Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми
Вирішення ситуаційних завдань за темами курсу	<i><12 балів</i> Вимоги щодо завдання не виконано	<i>12-15 балів</i> Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті, відсутній аналіз інших підходів до питання	<i>15-18 балів</i> Виконано усі вимоги завдання	<i>18-20 балів</i> Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми
Екзамен	<i><18 балів</i> Вимоги щодо завдання не виконано	<i>18-23 балів</i> Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті, відсутній аналіз інших підходів до питання	<i>24-27 балів</i> Виконано усі вимоги завдання	<i>28-30 балів</i> Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми

5.3 Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Тестування по кожній темі та коментарі викладача за його результатами	3, 5, 9, 15, 18 тиждень
2	Самооцінка поточного тестування	на 9 тижні, на 18 тижні
3	Настанови викладача в процесі виконання практичних розрахункових завдань	кожну пару
4	Обговорення та самокорекція виконаної домашньої роботи здобувачами вищої освіти	через кожне практичне заняття
5	Розв'язання практичних завдань	на кожній парі
6	Усний зворотний зв'язок від викладача та здобувачів вищої освіти щодо виконання практичних завдань	до кінця 9 та 18 тижнів
7	Усний зворотний зв'язок від викладача та здобувачів вищої освіти щодо виконання ситуаційних завдань	до кінця 9 та 18 тижнів

5.4 Шкала оцінювання (підсумкова) – загальноприйнята для університету

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (для екзамєну)
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
69-74	D	задовільно
60-68	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням освітнього компоненту

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1 Основні джерела

6.1.1 Підручники, посібники

1. Бутко Т.В., Долгополов П.В., Константинов Д.В. та ін. Організація пасажирських перевезень у міжнародному залізничному сполученні. Навчальний посібник. Харків: УкрДУЗТ, 2023. 205 с. URL: <http://lib.kart.edu.ua/bitstream/123456789/16185/1/Навчальний%20посібник.pdf>

2. Галкін А.С., Левада В.П., Давідіч Ю.А., Давідіч Н.В., Вакуленко К.Є. Міжнародні перевезення: теорія та практика. Навчальний посібник. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова. 2021. 182 с.

3. Залізнюк В.П., Платонов О.І., Яценко В.А., Григорак М.Ю., Габрієлова Т.Ю., Литвиненко С.Л. Логістичні технології міжнародних перевезень та експедирування вантажів авіатранспортом. Навчальний посібник. Київ: Кондор. 2024. 480 с.

4. Колодійчук А.В., Гуштан Т.В., Молнар О.С., Василюх Н.В., Чобаль Л.Ю. Міжнародні перевезення в міжнародній економіці: підручник. Львів, 2021. 189 с. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/59258>

6.1.2 Методичне забезпечення

1. Стоянець Н.В., Турчіна С.Г. Міжнародні транскордонні перевезення Навчальний посібник. для студентів денної та заочної форми навчання спеціальності 073 «Менеджмент» освітній ступінь: бакалавр. Суми, 2022. 180 с. (Протокол № 4 від 12.05.22р.)

2. Міжнародні транскордонні перевезення. Методичні вказівки до проведення практичних занять для студентів спеціальності спеціальності 073 «Менеджмент» ОС «Бакалавр» денної та заочної форми навчання / Турчіна С.Г. Суми, 2022. 45 с. (Протокол № 4 від 12.05.22 р.).

3. Електронний курс (навчально-методичні матеріали) на основі платформи Moodle. URL: <https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=1531>

6.1.3 Інші джерел

1. Турчіна С.Г., Дашутіна Л.О. Кадрова політика аудиторських підприємств – надавачів послуг суб'єктам ЗЕД. *Бізнес навігатор*: науково-виробничий журнал Міжнародного університету бізнесу і права. Випуск № 2 (58). 2020. С. 17 – 21.

2. Турчіна С.Г. Менеджмент міжнародної торгівлі та аграрного бізнесу в умовах війни: виклики та напрями розвитку. *Ефективна економіка*. 2025. № 5. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/6516/6602>

3. Офіційний сайт COT URL: <http://www.wto.org/>

4. Офіційний сайт ЮНКТАД URL: [http:// www.un.org/ru/ga/unctad/](http://www.un.org/ru/ga/unctad/)

5. Офіційний сайт Європейського союзу URL: [http:// www.europa.eu.int](http://www.europa.eu.int)

6. Офіційний сайт Організації економічного співробітництва і розвитку URL: [http:// www.oecd.org/](http://www.oecd.org/)

6.2 Програмне забезпечення

1 Використання стандартного пакетів Microsoft: Word, Excel, PowerPoint.

2 Мультимедіа, відео- і звуковідтворювальна, проєкційна апаратура (відеокамери, проєктори, екрани).

3 Програмне забезпечення Zoom Video Communications, Inc. v. 5.6.1 – для організації навчання через відео-зв'язок (за необхідності).

4 Програмне забезпечення системи дистанційного навчання Moodle – для організації дистанційного навчання здобувачів вищої освіти (доступ до навчально-методичних матеріалів, комунікації з викладачем, здійснення різних видів оцінювання).

5 Програмне забезпечення типу Web 2.0: Google Cloud & Docs – для надання методичних матеріалів, комунікації зі здобувачами вищої освіти, виконання та розміщення завдань.

6 Платформи масових відкритих онлайн-курсів (Prometheus, Coursera, Дія. Цифрова освіта та ін.) – як інструмент неформальної освіти для вивчення елементів освітнього компоненту, що дозволяє поглибити знання з тем та сформувати додаткові цифрові компетентності.